

Cantica Sacra levert topprestatie

—RECENSIE—

Steenwijk, Grote Kerk, zaterdag, Cantica Sacra o.l.v. Claartje van Dokkum m.m.v. Aart Mateboer (tenor), Tetsje van der Kooi (sopraan), Philine Coops en Afke Wiersma (Piano) e.a. in Carmina Burana van Carl Orff; bezoekers: ruim 750.

Carl Orff is de man van ritme en beweging. Zijn werken zijn meer geschreven voor toneel dan voor concertpodium. In een volgepakte kerk, deze keer het toneel van een middeleeuwse encensering, kwamen natuur, liefde, losbandige minnezang aan bod, met het allesbeheersende lot als centraal thema. De titel 'Carmina Burana' is voor het eerst gebruikt door Andreas Schmeller, die in 1847 de uitgave verzorgde van een

collectie van zo'n 250 liedteksten uit de 11e en 12e eeuw. Het handschrift werd ontdekt in 1803 in de bibliotheek van het Beierse klooster Benediktbeuern. Carmina Burana duidt dus op: liederen uit Beuern. Hoewel in het Latijn en in de streektaal geschreven, werden de genoemde thema's in compacte vorm getoond en door Orff getoonzet.

Deze componist kreeg nationaal en internationaal faam door zijn 'Schulwerk' en het daaruit ontstane schoolinstrumentarium. Orff schreef deze compositie in 1937. Leidmotief is het Rad van Fortuin, de perpetuum mobile van geluk en ongeluk.

Cantica Sacra, het kamerkoor dat we kennen van de christmas carols en overwegende oude muziek, liet zich hier van een geheel andere kant horen en zien. De puntige ritmiek

en eenstemmigheid, waarmee Orff zich bij voorkeur bediende, werd vanaf het openingskoor 'O Fortuna' raak getypeerd. Alle puzzelstukken leken wonderwel in elkaar te passen. Ondanks de afgeslankte begeleiding van slagwerk en twee vleugels (oorspronkelijk schreef Orff ook strijk- en blaaspartijen in de partituur) slaagden koor, orkest en solisten er in om tot een prachtig klanktotaal te versmelten. Orff schreef een toegankelijk klankidoom, maar de eisen, die aan de uitvoerenden worden gesteld, zijn niet gering. Naast de hier en daar virtuoze tekstplaatsing en felle ritmiek wordt een groot inlevingsvermogen gevraagd.

Cantica Sacra liet zich niet wegpelen door de soms oorverdovende slagwerksectie. Het was overigens een lust voor het oog, dit contentieus musiceren-

de ensemble ROC Concert Slagwerk. Er werd zeer accuraat en geraffineerd gezongen in de meerstemmig getoonzette liederen. Ook de unisono fragmenten lieten een wonder-schoon homofoon klankbeeld horen, waar melos en stem elkaar naadloos aanvullen. Orff aarzelt niet om middeleeuwse recitatief klinkende elementen toe te passen, zoals in koor drie: Het vrolijke gezicht van de lente. Het werk zit boordevol schertsende, badinerende motieven.

Het koor zong boven zichzelf uit in de onverwacht expressieve passages. Beide solisten zongen met intense expressie, geheel vanuit de tekst: soms hartverwarmend (Omnia sol temperat) of melodieus (In Trutina). Ook het kinder- en jeugdkoor had zijn eigen rol in het opzweepende 'Tempus est iocundum' (Dit is de tijd van

vreugde). Schijnbaar moeiteloos werd de Latijnse tekst uit het hoofd gezongen.

Verteller Peter van Pagée in de rol van flagellant kreeg met zijn prikkelende uitspraken over de paus en geloofszaken de lachers op zijn hand. Een grootse prestatie van dirigente Claartje van Dokkum, die met haar strakke directie en suggestieve gestiek koor en orkest tot een artistieke topprestatie bracht.

Carmina Burana behoort niet tot het reguliere repertoire van dit koor en daarom des te meer waardering voor deze keus. Als de kerk met dit werk al geheel gevuld was, wat kunnen we dan nog meer van Cantica Sacra verwachten? Ze gaf met deze gewaagde compositie een fesselijk gouden tintje aan 750 jaar Steenwijk.